

بنام خدا
طرح درس مهندسی فاکتورهای انسانی
سال تحصیلی: ۹۹-۲

نام مدرس: محمود شهرخی	شماره اتاق: ۰۹۱۶۳۶۵۶۳۴۴	تلفن: ۰۹۱۶۳۶۵۶۳۴۴	دانشکده: مهندسی نام درس: مهندسی فاکتورهای انسانی
پیشنیاز: ارزیابی کار و زمان	Email:shahrokhi292@yahoo.com		مقطع: کارشناسی
			تعداد واحد: ۳
جایگاه درس در برنامه درسی دوره: اختیاری			
هدف کلی:			
آشنایی با پیشینه، روش‌ها و کاربرد مهندسی فاکتورهای انسانی			
اهداف عینی:			
اهداف مفهومی: درک روابط انسان و محیط کار و چگونگی انطباق محیط کار با نیازمندی‌های انسان شامل مفاهیم زیر:			
۱. پیشینه و اهمیت علم ارگونومی			
۲. شناخت بدن انسان و اندام‌های آن			
۳. علم ارگونومی و وظایف آن			
۴. عوارض انجام کار فیزیکی بر انسان			
۵. نحوه انجام کار فیزیکی به نحو کارآ و بدون آسیب بر بدن			
۶. عوارض انجام ذهنی بر انسان			
۷. شناخت توانایی‌ها و محدودیت‌های فیزیکی انسان			
۸. تاثیر شرایط محیط بر کارایی			
۹. اثر کاربرد ارگونومی در بهبود زندگی کار و بهبود بهره‌وری			
۱۰. اصول فیزیولوژیکی ماهیچه‌ها و کارهای استاتیکی و دینامیکی			
۱۱. روش‌های بهبود کار ماهیچه‌ای			
۱۲. آنتروپومتری			
۱۳. اصول طراحی ایستگاه‌های کاری			
۱۴. روش‌های انجام کارهای سنگین			
۱۵. طراحی سیستم‌های انسان و ماشین			
۱۶. اصول مطالعه خستگی			

اهداف مهارتی ← کسب مهارت‌های زیر:

۱. طراحی کار
۲. طرح و ارزیابی سیستم‌های انسان-ماشین
۳. اندازه‌گیری ابعاد بدن در رابطه با طرح دستگاه‌ها
۴. طرح سیستم‌های اخباری و کنترلی با توجه به محدودیتها و تواناییهای انسان

اهداف نگرشی :

شناسائی نقاط ضعف و آسیب رسان در طراحی ارگونومیکی محیط کار و رفع این کمبودها و بهبود بهره‌وری و کیفیت محیط کار

مواد آموزشی:

مرجع اصلی : اسلایدهای درس و فایل کمکی

مرجع جانبی: کتاب ارگونومی – متناسب سازی کار، محیط و ماشین با انسان (نوشته دکتر ناصر صدرا ابرقویی)

نحوه ارزیابی:

- امتحان تستی پایانترم ۸
  - ۸ نمره مشارکت در کلاس
  - (۲ نمره اختیاری برای کسانی که ارائه علمی داشته باشند)
- موضوعات ارائه علمی:

- مقاله
- نرم‌افزار
- کاربرد عملی ارگونومی در یک مثال نمونه
- مطالب علمی مرتبط به ارگونومی
- ارائه مطالب درس ۴ نمره (به صورت دو نفره یا تک نفره)

غیبت بیش از یک جلسه ۰,۳- نمره

محتوای درس :

شماره اسلاید	موضوع	هفته
فایل ۱: از ۱ تا ۷	مقدمه	۱
از ۷ تا ۲۷ فایل اول	تعاریف و تاریخچه ارگونومی	۲
از ۲۸ تا ۴۵ فایل اول	کاربرد ارگونومی و موضوعات ارگونومی	۳
از ۴۶ تا ۶۵ فایل اول	اختلالات اسکلتی - عضلانی و ارگونومی سر و گردن	۴
از ۶۶ تا ۸۵ فایل اول	کار دستی	۵
از ۸۶ تا ۱۱۰ و از ۱۱۱ تا ۱۳۸ فایل اول	ستون فقرات	۶
از ۱۳۹ تا ۱۵۸ و از ۱۵۹ تا ۱۷۸ فایل اول	کار ایستاده و کار نشسته	۷
از ۱۷۹ تا ۲۰۰ و از ۲۰۱ تا ۲۲۲ فایل اول	کار با کامپیوتر و ارگونومی پا	۸
از ۲۲۳ تا ۲۴۳ و از ۲۴۴ تا ۲۶۵ فایل اول	متابولیسم و کار عضلانی	۹
از ۲۶۶ تا ۲۸۳ فایل اول	فیزیولوژی کار	۱۰
از ۲ تا ۲۵ و از ۲۶ تا ۵۰ فایل دوم	سیستم قلبی عروقی و سیستم تنفسی، توان جسمی و مصرف اکسیژن	۱۱
از ۵۱ تا ۸۴ فایل دوم	و ضربان قلب	۱۲
از ۸۵ تا ۱۰۵ و از ۱۰۶ تا ۱۲۵ فایل دوم	کار ذهنی، استرس شغلی و کسالت	۱۳
از ۱۲۶ تا ۱۵۱ و از ۱۵۲ تا ۱۷۵ فایل دوم	بینائی و محیط و خواب	۱۴
از ۱۷۶ تا ۱۹۶ و از ۱۹۷ تا ۲۲۳ فایل دوم	خواب، انسان ماشین و آنتروپومتری	۱۵
از ۲۲۴ تا ۲۶۱ فایل دوم	افراد کم توان و ماکروارگونومی	۱۶